

Sähkön hinnoittelujärjestelmä on korjattava ja lisätukiin varauduttava

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry vaatii korjausta sähkömarkkinoiden hinnoittelujärjestelmään sekä varautumista uusiin tukiin pienituloisimmille. Nyt päätetyt tuet eivät auta kaikkia apua tarvitsevia.

Eduskunta on päättänyt sähkön tilapäisestä siirrosta yleisestä 24 %:n verokannasta alennettuun 10 %:n arvonlisäverokantaan. Siirto on voimassa 1.12.2022–30.4.2023 välisen ajan. Muutoksen tarkoitus on alentaa sähköenergiasta maksettavaa kuluttajahintaa noin 11 prosenttia voimassaolonsa ajan.

Alennuksen on mentävä täysimääräisenä kuluttajahintaan ja tätä on valtiovallan seurattava tarkkaan. Monet sähköyhtiöt ovat jo ilmoittaneet erittäin mittavista hinnankorotuksista, esimerkiksi Helen ilmoitti lokakuussa, että sen toistaiseksi voimassa olevien sähkösopimusten hinnat nousevat keskimäärin peräti 60 prosentilla joulukuun alussa. Ei voi välttyä tunteelta, että nyt vetää moni taho välistä.

Eduskunnassa on myös päätetty uusien sähkötukimallien yksityiskohdista. Nämäkin tuet ovat määräaikaista ja koskevat sähkölaskumenoja ensi vuoden tammi–huhtikuun välisenä aikana. Niiden tarkoitus helpottaa korkeasta sähkön hinnasta kärsivien kotitalouksien tilannetta.

Sähkölaskun perusteella on mahdollista saada kotitalousvähennystä. Jos lasku neljän kuukauden ajalta ylittää 2 000 euroa, siitä saa vähennystä 60 prosenttia. Yläraja on 6 000 euroa neljässä kuukaudessa eli sen ylittävästä laskun osuudesta vähennystä ei saa. Vähennystä voi saada korkeintaan 2 400 euroa neljältä kuukaudelta.

Pidämme positiivisena sitä, että sähkön kotitalousvähennys on kotitalous-, eikä henkilökohtainen, joten yksinasuva saa tässä tapauksessa tukea samalla tavalla kuin pariskuntakin.

Kelan suoraan maksama sähkötuki taas kohdistuu pienituloisille kotitalouksille, jotka eivät pysty tulojen pienuuden takia täysin hyödyntämään kotitalousvähennystä sähkölaskun perusteella. Omavastuuosuus kuukauden sähkölaskusta on 400 euroa. Sen ylittävästä osasta tukea maksetaan 60 prosenttia. Yläraja on 1 500 euroa. Näin tuki on enintään 660 euroa kuukaudessa. Sähkötuki katsotaan kustannusten korvaukseksi, joka ei vaikuta muuhun sosiaaliturvaan. Tuki on saajalleen verovapaa.

Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että tuet eivät välttämättä auta kaikkia apua tarvitsevia. Monelle vähävaraiselle tulee kipuraja vastaan jo paljon ennen nyt päätettyä 400 euron omavastuurajaa. Valtiovallan tulee varautua siihen, että tarvittaessa hinnannousun vaikutuksia pienituloisille kuluttajille kompensoitaisiin suorien taloudellisten tukien avulla.

Energian hinnan nousu selittää 40 prosenttia kokonaisinflaatiosta ja sen kallistuminen on osaltaan nostanut myös ruoan hintaa. Nämä hinnannousut koskettavat erityisesti pienituloisia, joiden kohdalla kohonneet kustannukset vievät leijonanosan tuloista.

EETU vaatii pikaisesti muutosta nykyjärjestelmään, jossa sähkön myyntihinta määräytyy tuotantokustannusten ja kulutuksen käyrien leikkauspisteen mukaan. Näin kallein tuotantomuoto, erityisesti kaasu, nostaa myyntihintaa. Vesi- tai ydinvoiman tuottaminen ei maksa sen enempää kuin ennenkään, mutta niidenkin myyntihinta on noussut. Sähkömarkkinat on hajalla ja ne tulee nopeasti korjata.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n syyskokous 29.11.2022.

Lisätietoja:
puheenjohtaja, kunnallisneuvos Simo Paassilta, puh. 050 522 1201